

NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Ny skogslagstiftning

1996-97

nr 11

FR nr 9

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar nya landskapslagar om skogsvård och stöd för skogsbruksåtgärder. Enligt förslaget inarbetas frågor om miljö- och naturvård i skogslagstiftningen. Förslaget är i övrigt i huvudsak en bearbetning av gällande bestämmelser.

Utskottets förslag

Utskottet omfattar landskapsstyrelsens förslag till ny skogsvårdslag och landskapslag om stöd för skogsbruksåtgärder med vissa ändringsförslag.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

Syftet med skogsvårdslagen och landskapslagen om stöd för skogsbruksåtgärder är att främja en bärkraftig skötsel och användning av våra skogar i såväl ekonomiskt, ekologiskt som socialt hänseende. Viktigt är att man genom lagstiftningen tryggar både virkesproduktionens uthållighet och skogarnas biologiska mångfald. Skogsvårdslagen, som primärt är en näringslag, utgör även en grund för framtida skogscertifiering.

Utskottet föreslår bland annat att det i skogsvårdslagen klart uttalas att vid skogsvårdsarbete och avverkning hänsyn även skall tas till kulturlandskapet och fornminnesområden. Utskottet framhåller att stöd skall kunna ges för plantering av lövträd på naturbeten för att på så sätt främja ett ljusare landskap. Vidare anser utskottet att det i stödlagen skall framgå att ersättning för åtgärdsinskränkningar kan beviljas enligt såväl landskapslagen om naturvård som landskapslagen om fornminnen.

Förnyelseplanen är ett i många avseenden viktigt instrument. I princip skall skötseln av landskapets skogsbruksmark ske i enlighet med skogsvårdslagen. Utskottet framhåller, avvikande från framställningen, att förnyelseplaner också bör upprättas för landskapets skogar. Av en förnyelseplan skall framgå avverknings- och förnyelsesättet samt på vilket sätt natur-, landskaps- och fornminnesvården beaktas.

Enligt framställningen skulle en skogsägare ha rätt till inträngsersättning för sådan begränsning av utnyttjande av skogen som innebär en betydelsefull olägenhet. Utskottet

anser att begreppet "betydelsefull olägenhet" bör utbytas mot begreppet "olägenhet som inte är ringa". Detta sker i konformitet med förslaget till naturvårdslag och avser att sänka tröskeln för inträngsersättning till skogsägarna.

Detaljmotivering

1. Landskapslag om skogsvård

1 § Ändringsförslagen har gjorts i förtydligande syfte.

2 § Utskottet föreslår att skogsodlingsmaterial särskilt definieras i denna paragraf. Förslaget föranleder en ändring av 10 §.

4 § Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

6 § Utskottet anser att också fornminnesvärden bör beaktas vid uppgörande av en förnyelseplan och föreslår därför att lagtexten kompletteras.

Rubriken till 3 kap. Ändringsförslaget är av språklig karaktär

8 § Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

10 § Definitionen av skogsodlingsmaterial föreslås flyttad till 2 §.

11 § Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

Rubriken till 5 kap. Ändringsförslaget är av språklig karaktär.

12 § Begreppet "betydelsefull olägenhet" föreslås utbytt mot begreppet "olägenhet som inte är ringa" och ersättningströskeln sänks därmed för skogsägarna. Hänvisningarna till andra lagar görs i förtydligande syfte. De övriga ändringsförslagen är av språklig karaktär.

14-16 §§ Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

18-20 §§ Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

23 § Ändringsförslaget är av språklig karaktär.

24 § Utskottet föreslår att lagtexten kompletteras så att det klart framgår att

förnyelseplaner också bör upprättas för landskapets skogar.

2. Landskapslag om stöd för skogsbruksåtgärder

Lagens rubrik Ändringsförslaget är av språklig karaktär

1 § Ändringsförslaget är av språklig karaktär.

2 § Utskottet föreslår att till 6 mom. fogas en ny punkt c) för att befrämja inplanteringen av ädla lövträd. De övriga ändringsförslagen i paragrafen är av språklig karaktär.

I 9 mom. definieras begreppet iståndsättningsdikning. Utskottet anser att sedimenteringsbassänger ("kväve- och fosforfällor") faller under denna definition.

3 § En viss omstrukturering föreslås i förtydligande syfte. Paragrafens 4 mom. blir 2 mom. och till momentet fogas en hänvisning om var ersättning kan sökas.

4 § Utskottet anser att tillvaratagande av energivirke faller in under 4 § d) punkten. Ändringsförslaget är av språklig karaktär.

5 § Ändringsförslaget är av språklig karaktär.

6 § I samband med upprättande av förnyelseplaner anser utskottet att 6 § innehåller stadganden om erforderliga ersättningar för skogsvårdsföreningens merarbete.

7, 9, 12-13 §§ Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

14 § Skogsbrukarens informationsskyldighet föreslås begränsad till ändringar som är av väsentlig betydelse.

15, 18, 21-22 §§ Ändringsförslagen är av språklig karaktär.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 30 december 1996 inbegärt näringsutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har den 7 maj 1997 hållit ett gemensamt sammanträde med social- och miljöutskottet för att koordinera behandlingen av förslagen till ny skogsvårds- och naturvårds- lagstiftning.

Utskottet har i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Anders Eriksson, lagberedningssekreteraren Patrik Lönngren, lagberedningssekreteraren Diana Mörn, t.f. kanslichefen Peter Lindbäck, överantikvarien Marita Karlsson, naturvårdskonsulenten Jörgen Eriksson, landskapsförstmästaren Mikael Sandvik, verkställande direktören Bjarne Blomster vid Carl Rundberg Ab samt ordföranden för Ålands skogsvårdsförening Klas Mörn.

I ärendets avgörande behandling har deltagit ordföranden Tage Boman, vice ordföranden Ronald Boman samt ledamöterna Lisbeth Eriksson, Tudeer och Sjöstrand.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

1.

LANDSKAPSLAG om skogsvård

(Ingressen lika som i framställningen)

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Inledande bestämmelse

(1-2 mom. lika som i framställningen)

Denna lag hindrar inte att skogsbruksmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion. Denna lag skall inte tillämpas till den del bestämmelserna strider mot bestämmelser i (*uteslutning*) landskapslagen om naturvård (/) *eller mot bestämmelser som är utfärdade med stöd av sagda lag.*

2 §

Definitioner

(1-12 mom. lika som i framställningen)

Med skogsodlingsmaterial avses frön, plantor, sticklingar och annat förökningsmaterial.

2 kap.
Avverkning av skog

3 §

(Lika som i framställningen)

4 §

Godkännande av förnyelseplan före förnyelseavverkning

(1 mom. lika som i framställningen)

En *avverkare* skall innan en avverkning som avses i 1 mom. påbörjas tillse att det finns en godkänd förnyelseplan.

5 §

Anmälningsplikt

(Lika som i framställningen).

6 §

Förnyelseplan

Av en förnyelseplan skall framgå

- a) avverknings- och förnyelsesättet,
- b) på vilket sätt natur-, landskaps- och *fornminnesvården* beaktats samt om i 12 § avsedda biotoper berörs och hur de beaktats.

(2 mom. lika som i framställningen)

7 §

(Lika som i framställningen)

3 kap.

Nytt skogsbestånd

8 §

Anläggande av nytt skogsbestånd

Där avsikten är att förnya skogsbeståndet genom plantering eller sådd skall *åtgärden* vara *slutförd* senast inom tre år efter utförd förnyelseavverkning. Om inte ett godtagbart plantbestånd uppstått inom tre år efter utförd skogsodling skall på nytt lämpliga åtgärder vidtas för att förnya eller (*uteslutning*) komplettera plantbeståndet.

Om inte ett godtagbart plantbestånd uppstått inom sju år efter förnyelseavverkning där avsikten är att förnya beståndet genom naturlig förnyelse skall lämpliga åtgärder vidtas för att förnya eller (*uteslutning*) komplettera plantbeståndet.

(3-5 mom. lika som i framställningen)

9 §

(Lika som i framställningen)

4 kap.

Skogsodlingsmaterial

10 §

Skogsodlingsmaterial

(*Uteslutning*) *Skogsodlingsmaterial* som används vid anläggande av skog skall ha förutsättningar att utvecklas väl så att skogsmarkens virkesproducerande förmåga på ett hållbart sätt nyttjas. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om vilket skogsodlingsmaterial som får användas samt om handel *med* och användning av *sådant material*.

11 §

Skadeståndsskyldighet

Om ett parti skogsodlingsmaterial på grund av uppsåt eller oaktsamhet från producenten inte överensstämmer med av *denna* lämnade uppgifter och skada därför uppkommer för markägaren eller brukaren, eller om partiet inte uppfyller av landskapsstyrelsen med stöd av 10 § fastställda krav (*uteslutning*), skall skadan ersättas av producenten. En säljare av ett parti skogsodlingsmaterial har samma ansvar om skadan orsakats genom *dennas* oaktsamhet.

5 kap.

Skyddsvärda objekt

12 §

Bevarande av skyddsvärda objekt

Finns det i ett skogsbestånd (*uteslutning*) biotoper som är viktiga för bevarandet av den biologiska mångfalden skall avverkning och andra (*uteslutning*) åtgärder *där* utföras så att dessa biotopers särart och betydelse inte äventyras, om inte detta innebär en *olägenhet som inte är ringa* vid fastighetens användning för fastighetsägaren eller en innehavare av en särskild rättighet. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om sådana hänsyn som *vid bedrivande av skogsbruk* skall tas för att bevara särarten och betydelsen hos biotoper som är viktiga för bevarande av den biologiska mångfalden (*uteslutning*).

Bestämmelser om skyddsvärda objekt *samt ersättning för åtgärdsinskränkningar* finns i landskapslagen om naturvård *och i landskapslagen om fornminnen (9/65) samt i bestämmelser som är utfärdade med stöd av sagda lagar*.

6 kap.

Insekt- eller svampskador

13 §

(Lika som i framställningen)

14 §

Borttransport av virke från avverkningsplats och upplagsplats

Tallvirke som fyller gagnvirkesdimensionerna och som avverkats före den 1 juni *skall* transporteras bort från avverknings- eller upplagsplats senast den 1 juli.

Granvirke som fyller gagnvirkesdimensionerna och som avverkats före den 1 juli *skall* transporteras bort från avverknings- eller upplagsplats senast den 1 augusti.

I stället för att transportera bort virket kan virkesägaren täcka över, barka eller på annat sätt behandla virket så, att skogsskadeinsekter inte kan sprida sig från virket.

15 §

Skadad skog

Om mer än fem kubikmeter barrträd per hektar skadats av insekt- eller svampangrepp, storm, snö eller skogsbrand *skall* markägaren ombesörja borttransport av virket. Sådan transport *skall* ske före utgången av den i 14 § angivna tiden för borttransport av virke.

(2 mom. lika som i framställningen)

16 §

Skadeståndsskyldighet

Försummar en virkesägare eller skogsbrukare sin skyldighet enligt 13-15 §§ och har trädbeståndets tillväxt och allmäntillstånd i någon annans skog till följd av detta väsentligt *försämrats* är han skyldig att ersätta den uppkomna skadan.

7 kap.

Tillsyn

17 §

(Lika som i framställningen)

18 §

Tillsynsmyndighetens åtgärder

Om det har konstaterats att någon bedriver skogsbruk i strid mot denna lag *skall* landskapsstyrelsen tillse att *underlåtelsen eller* överträdelsen upphör. Detta kan ske genom

(7 mom. lika som i framställningen)

Med **skyddsdikning** avses nödvändig torrläggning *i samband med förnyelseavverkning för att åstadkomma en ändamålsenlig skogsförnyelse* (uteslutning).

(9 mom. lika som i framställningen)

Med **byggande av skogsbilväg** avses *anläggande* av sådan väg som huvudsakligen är avsedd för skogsbruksändamål. Till byggande av skogsbilväg hör också grundförbättring av skogsbilväg samt byggande eller grundförbättring av till vägen hörande vändplan eller upplagsplats.

(11 mom. lika som i framställningen)

2 kap.

Grunder för stöd

3 §

Allmänna grunder för stöd

Stöd kan beviljas en enskild skogsbrukare eller flera *enskilda* skogsbrukare gemensamt.

Vid prövning av ansökan om stöd skall beaktas för den biologiska mångfalden viktiga biotoper i enlighet med bestämmelserna därom i landskapslagen om skogsvård och landskapslagen om naturvård (/). Ersättning för åtgärdsinskränkningar kan beviljas enligt landskapslagen om naturvård och landskapslagen om fornminnen (9/65).

(3 mom. lika som framställningens 2 mom.)

Stöd enligt denna lag kan inte beviljas för en

- a) skogsodlingsåtgärd efter avslutad täktverksamhet,
- b) åtgärd som strider mot bestämmelser i landskapslagen om skogsvård, landskapslagen om naturvård, landskapslagen om fornminnen eller annan lag eller som strider mot ett beslut som meddelats med stöd av annan lag eller (uteslutning)
- c) åtgärd som kan stödjas genom landskapslagen om naturvård (uteslutning).

4 §

Stödgrunder för bidrag och lån

Med beaktande av den biologiska mångfalden, skogens mångsidiga utnyttjande och ett hållbart *nyttjande* av skogsbruksmarkens virkesproducerande förmåga kan bidrag eller lån beviljas för

- a) märkberedning,
- b) skogsodling,
- c) plant- och ungsogsvård,
- d) andra beståndsvårdande åtgärder än som avses i punkterna b och c,
- e) skydds- eller iståndsättningsdikning eller för
- f) byggande eller grundförbättring av skogsbilväg.

(2 mom. lika som i framställningen)

5 §

Stödgrunder för förhandsfinansiering

Stöd *i form av* förhandsfinansiering kan beviljas för

- a) markberedning eller
- b) plant- och ungskogsvård.

6 §

(Lika som i framställningen)

3 kap.

Särskilda bestämmelser om utbetalning av stöd m.m.

7 §

Ansökan

Ansökan om stöd enligt denna lag görs hos landskapsstyrelsen. I ansökan bör utöver vad som i övrigt föreskrivs i denna lag tydligt framgå

- a) sökandens namn och adress,
- b) *de åtgärder* för vilka stöd söks,
- c) (*uteslutning*) de stöd som söks,
- d) platsen för *åtgärderna* och vid behov närmare uppgifter om platsen samt
- e) vilka för bevarande av skogens mångfald viktiga biotoper som kan beröras av *åtgärderna*.

(2 mom. lika som i framställningen)

8 §

(Lika som i framställningen)

9 §

Återbetalning av lån

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om tid för återbetalning av lån, återbetalningssätt samt (*uteslutning*) den ränta som skall betalas.

10-13 §§

(Lika som i framställningen)

14 §

Underhålls- och informationsskyldighet

(1 mom. lika som i framställningen)

En skogsbrukare skall utan dröjsmål informera landskapsstyrelsen om ändringar av *väsentlig* betydelse för beviljat eller utbetalat stöd.

4 kap.

Tillsyn

15 §

Tillsynsmyndighet

(1-2 mom. lika som i framställningen)

Har underhållet av en skogsbruksåtgärd *väsentligt* försumrats kan landskapsstyrelsen

- a) ålägga den *underhållsskyldiga* att inom viss tid utföra det försumrade eller
- b) utföra det försumrade på den *underhållsskyldigas* bekostnad.

(4 mom. lika som i framställningen)

16-17 §§

(Lika som i framställningen)

5 kap.

Särskilda bestämmelser

18 §

Beskattning

För *stöd* som en skogsbrukare beviljats *enligt* denna lag betalas ingen kommunal-skatt.

19-21 §§

(Lika som i framställningen)

22 §

Övergångsbestämmelser

Stöd som före denna lags ikraftträdande söktes i enlighet med landskapslagen om skogsförbättring skall prövas och avgöras (*uteslutning*) enligt (*uteslutning*) nämnda lag.

Mariehamn den 14 oktober 1997

Ordförande

Tage Boman

Sekreterare

Maria Carlsson-Lönngrén